

JERZY KUNCEWICZ

NA
NOWYCH DROGACH

NAKŁADEM GRUPY
CZŁONKÓW STRONNICTWA LUDOWEGO

LONDYN — 1943

11 [7073]

13D

JERZY KUNCEWICZ

NA
NOWYCH DROGACH

1264

NAKŁADEM
GRUPY CZŁONKÓW STRONNICTWA LUDOWEGO
LONDYN 1943

Wniosek na Radę Naczelną Stronnictwa Ludowego

złożony dnia 10/XII 1932 r. i przyjęty ze zmianą następującą:
„Komisja programowa zostanie wybrana przez Naczelny Komitet Wykonawczy“.

W świecie dojrzewają wielkie przemiany. Sprawy gospodarcze, ze wstrząsającym podstawami społecznymi kryzysem rolnictwa, pieniądza i pracy — wskazuje, iż życie wymaga nowych form. Doświadczenia innych ludów, przekreślające jedynostkę i zmieniające naród w biurokratyczną maszynę, każą szukać odrębnych rozwiązań. W takiej chwili wielka odpowiedzialność spada na barki nas wszystkich. Jeszcze raz musimy wytrzymać próbę życia i wydobyć ze siebie cały zasób zapału, doświadczenia i wiedzy.

Wojna europejska postawiła nasze pokolenie w szeregach bojowników niepodległości narodu; nadchodzące przemiany społeczne każą nam stanąć w szeregach żołnierzy wolności i dobrobytu powszechnego. Świat gwałtu i przemocy musi zastąpić świat zorganizowanej, świadomej celu, demokracji społecznej i politycznej. Na różnych terenach myśl wyęziona szuka rozstrzygnięć; kongres stronnictw rolniczych w Pradze, praca bratnich ugrupowań ludowych — wszystko świadczy o powyższym. Po linii tych wysiłków idzie również wniosek niżej podpisanych, którzy — opierając się na projekcie programu, opracowanym przez ob. Jerzego Kuncewicza, nie przesądzając w szczegółach słuszności tego projektu, lecz przyjmując go za podstawę dyskusji — zwracają się z następującym wnioskiem do Rady Naczelnej Stronnictwa:

Rada Naczelna Stronnictwa Ludowego,
uznając wyżej wyszczególnione motywy,

przekazuje załączony projekt programu do rozpatrzenia, przedyskutowania i sformułowania — specjalnej komisji, wybranej w składzie 9-ciu osób na dzisiejszem posiedzeniu. Komisja ta, po przeprowadzeniu szerokiej dyskusji publicznej i wyzyskaniu opinii oraz doświadczeń, wypracowanych tak w kraju, jak i w stronnictwach pobratymczych zagranicą — przedstawi projekt ostateczny w ciągu 6-ciu miesięcy od daty niniejszej uchwały.

Podpisy:

(—) M. Malinowski, (—) Wł. Kiernik, (—) Pawłowski.
 (—) Jan Woźnicki, (—) A. Bogusławski, (—) Michał Róg.
 (—) Wacław Januszewski, (—) J. Madejczyk, (—) J. Piróg,
 (—) Fr. Stachnik, (—) Krzciuk, (—) J. Niećko, (—) Paweł Bobek. (—) A. Langer, (—) Jan Nosek.

Fotografia wniosku na Radę Naczelną S.L., opublikowanego w pierwszym wydaniu broszury "Na nowych drogach" z roku 1932.

PRZEDMOWA

Praca Jerzego Kuncewicza z wielu względów zasługuje aby ją poznały szersze koła polskiego uchodźstwa.

Stanowi ona dokument, który świadczy :

- 1) że wiele lat przed obecną wojną polska myśl polityczna i społeczno-gospodarcza formułowała zagadnienia i rozwiązania, które dopiero w toku samej wojny wysunęły się jako naczelne i powszechniej rozumiane zasady przyszłej budowy zbiorowego życia w świecie ;
- 2) że zarys tego programu nie wyrósł tylko z indywidualnych obserwacji, rozległych doświadczeń i konfrontacji autora, ale że jego zasady i sformułowania krystalizowały się w atmosferze chłopskiego ruchu w Polsce, który, nieobciążony chorobą atawistycznych i skostniałych teoryj, dawał autorowi, jak także innym ideologom ludowym, natchnienie w postaci zdrowego rozsądku, humanistycznego odczuwania życia i bezpośredniego widzenia rzeczy, jakimi one są ;
- 3) że ten zarys nie wisiał tylko w próżni pobożnych życzeń autora, ale owszem wiązał się z dążnościami wielomilionowej masy chłopskiej, która w dobie Polski odrodzonej wykazała największą dynamikę we wszystkich kierunkach zbiorowego życia ;
- 4) że rozwijał on założenia twórcze, nowoczesne i prawdziwie demokratyczne, które odpowiadają dążnościom powszechności polskiej i przeciwstawiają się destrukcyjnym i napastniczym siłom różnorodnie zabarwionego totalizmu.

Stronnictwo Ludowe, skupiające koło swego programu najbardziej uświadomione i coraz liczniejsze szeregi chłopów, na kilka lat przed wybuchem wojny doszło po drodze swej ewolucji do przekonania, że musi ono wziąć największą odpowiedzialność za państwo i odnowić je według zdrowych, organicznych zasad.

Jak wskazuje załączona fotografia, Rada Naczelna Stronnictwa Ludowego w dniu 10. XII. 1932 r., przyjęła wniosek, uznający prace Jerzego Kuncewicza za podstawę dyskusyjną dla Komisji, która miała się zająć ustaleniem nowego programu Stronnictwa.

I w samej rzeczy program, uchwalony na Kongresie Stronnictwa Ludowego, zgodny jest z tymi zasadami i sformułowaniami.

Czytelnik znajdzie w pracy Jerzego Kuncewicza szerzej umotywowane ujęcie założeń, które stanowią podstawowe i ciągle aktualne cele najpotężniejszego ruchu politycznego w Polsce.

Broszura niniejsza jest dokładnym przedrukiem wydania, które ukazało się nakładem Stronnictwa Ludowego w r. 1933.

Wydawcy.

Część I.

Podstawowe zasady.

Art. I.

ZADANIA I CELE.

Stronnictwo Ludowe opiera swe dążenia na wartościach, wnoszonych w życie społeczne przez pracownika rolnego, złączonego wszystkimi więzami z ziemią przez jej posiadanie, a przeto odczuwającego bardziej, niż pracownicy, zatrudnieni przy cudzym warsztacie, znaczenie celowej i zorganizowanej pracy. *Warstwa ludowa jest tą siłą, która spotęguje znaczenie państwa polskiego i stworzy zeń ośrodek ciężny w okresie grożących całemu światu wstrząsów.* Wysoka wartość pierwiastków, właściwych warstwie ludowej oraz wszystkim ludziom, związanym z nią psychicznie i ideologicznie, powołuje tę grupę do pełnej i trwałej odpowiedzialności za kierownictwo państwem polskim.

Art. II.

CZŁOWIEK.

Człowiek, będący sprawcą wszystkich społecznych zdobyczy, powinien znaleźć w zorganizowanej zbiorowości ochronę i możliwość tak gromadzenia, jak wyładowywania twórczych, niezbędnych dla życia wartości. Stosunek jednostki do zbiorowości określa wzajemna ich współzależność, podporządkowana poczuciu wartości indywidualnej.

Art. III.

ZIEMIA.

Źródłem życia i wszelkich możliwości ludzkich jest ziemia. Charakter zespolenia tak jednostki, jak i grup ludzkich, zwanych narodami, z ziemią, decyduje o całości bytu narodu, zorganizowanego państwowo. Z ziemi, będącej jedynym trwałym czynnikiem życia ludzkiego, należy czerpać siłę i poczucie realizmu, niezbędne do urzeczywistnienia najwyższych dążeń ducha.